

Wymagania na poszczególne oceny

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: EUROPA PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM						
1. Kongres wiedeński	1. Początek kongresu 2. „Sto dni” Napoleona 3. Postanowienia kongresu 4. Zmiany granic w Europie 5. Święte Przymierze	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: restauracja, legitymizm, równowaga europejska – zna daty obrad kongresu wiedeńskiego (1814–1815) – wskazuje na mapie państwa decydujące na kongresie wiedeńskim – podaje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: abdykacja, Święte Przymierze – zna daty: bitwy pod Waterloo (18 VI 1815), podpisania aktu Świętego Przymierza (IX 1815) – prezentuje główne założenia ładu wiedeńskiego – przedstawia decyzje kongresu dotyczące ziem polskich	Uczeń: – zna datę „stu dni” Napoleona (III–VI 1815) – identyfikuje postacie: Aleksandra I, Charles’a Talleyranda, Klemensa von Metternicha – omawia przebieg „stu dni” Napoleona – przedstawia okoliczności powstania Świętego Przymierza	Uczeń: – identyfikuje postacie: Roberta Stewarta Castlereagha, Franciszka I, Fryderyka Wilhelma III – wskazuje na mapie zmiany terytorialne w Europie po kongresie wiedeńskim oraz państwa Świętego Przymierza – przedstawia cele i działalność Świętego Przymierza	Uczeń: – ocenia postawę Napoleona i Francuzów w okresie jego powrotu do kraju – ocenia zasady, w oparciu o które stworzono ład wiedeński – ocenia działalność Świętego Przymierza
2. Rewolucja przemysłowa	1. Narodziny przemysłu 2. Rewolucja przemysłowa na świecie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: industrializacja, rewolucja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: manufaktura, fabryka, urbanizacja,	Uczeń: – identyfikuje postać Michaela Faradaya – wskazuje na mapie państwa, na których	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cywilizacja przemysłowa, metropolia	Uczeń: – identyfikuje postacie: Thomasa Newcomena, Charlesa Wheatstone’a,

	<p>3. Maszyna parowa i jej zastosowanie</p> <p>4. Narodziny elektrotechniki</p> <p>5. Skutki rewolucji przemysłowej</p>	<p>przemysłowa, maszyna parowa</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna datę udoskonalenia maszyny parowej (1763) - identyfikuje postać Jamesa Watta - wymienia przyczyny rewolucji przemysłowej 	<p>kapitał, kapitaliści, robotnicy, proletariąt</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Samuela Morse'a, George'a Stephensona - wymienia gałęzie przemysłu, które rozwinęły się dzięki zastosowaniu maszyny parowej - omawia wpływ zastosowania maszyny parowej na rozwój komunikacji 	<p>terenie rozwinęły się w XIX w. najważniejsze zagłębia przemysłowe Europy</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. - przedstawia konsekwencje zastosowania maszyny parowej dla rozwoju przemysłu 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia gospodarcze i społeczne skutki industrializacji - wyjaśnia znaczenie wynaleźenia elektryczności dla rozwoju przemysłu i komunikacji 	<p>Thomasa Davenporta</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia okoliczności narodzin przemysłu w XIX w. - opisuje sposób działania maszyny parowej - ocenia gospodarcze i społeczne skutki rozwoju przemysłu w XIX w.
3. Nowe idee polityczne	<p>1. Liberalizm</p> <p>2. Konserwatyzm</p> <p>3. Idee narodowe</p> <p>4. Początki ruchu robotniczego</p> <p>5. Czartyzm</p> <p>6. Socjalizm i komunizm</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: ideologia, proletariąt, ruch robotniczy, strajk, związek zawodowy - identyfikuje postać Adama Smitha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: liberalizm, konserwatyzm, socjalizm - identyfikuje postacie: Edmunda Burke'a, Karola Marksa - przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: wolna konkurencja, komunizm, idee narodowe - identyfikuje postacie: Giuseppe Mazziniego, Henriego de Saint-Simona, Roberta Owena, Fryderyka Engelsa - charakteryzuje założenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności narodzin liberalizmu, konserwatyizmu i ruchu robotniczego - wyjaśnia różnice między socjalistami i komunistami - wyjaśnia rolę związków zawodowych w rozwoju ruchu robotniczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: czartyzm, falanster - zna daty: ruchu czartystów (1836-1848) - opisuje narodziny ruchu czartystów, ich postulaty oraz skutki działalności - ocenia wpływ nowych ideologii na życie społeczne i polityczne

				liberalizmu, konserwatyzmu, socjalizmu i komunizmu		w pierwszej połowie XIX w.
4. Przeciwno Świątemu Przymierzu	1. Walka z ładem wiedeńskim 2. Niepodległość Grecji 3. Początek Wiosny Ludów 4. Wystąpienia w Niemczech i Austrii 5. Parlament frankfurcki 6. Powstanie węgierskie 7. Wiosna Ludów we Włoszech 8. Wojna krymska	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu Wiosna Ludów - zna datę Wiosny Ludów (1848-1849) - wskazuje na mapie państwa, w których wybuchła Wiosna Ludów; - wymienia przyczyny Wiosny Ludów	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lipcowa, rewolucja lutowa, parlament frankfurcki - zna daty: rewolucji lipcowej we Francji (1830), wybuchu Wiosny Ludów we Francji (II 1848) - identyfikuje postacie: Mikołaja I, Ludwika Napoleona Bonapartego, Franciszka Józefa I - wskazuje na mapie państwa, które uzyskały niepodległość w pierwszej połowie XIX w. - przedstawia przyczyny i przejawy walki z ładem wiedeńskim - przedstawia skutki	Uczeń: - zna daty: uzyskania niepodległości przez Grecję (1829), powstania w Belgii (1830), zwołania parlamentu frankfurckiego (V 1848), wybrania Ludwika Napoleona Bonapartego prezydentem Francji (XII 1848), stłumienia powstania węgierskiego (1849), wojny krymskiej (1853-1856) - identyfikuje postacie: Klemensa von Metternicha, Aleksandra II - wskazuje na mapie państwa, w których w latach 1815-1847 wybuchły rewolucje i powstania narodowe	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: dekabryści, bankiety - zna daty: wybuchu antytureckiego powstania w Grecji (1821-1822), powstania dekabrystów (XII 1825), uznania niepodległości Belgii (1831), wybuchu Wiosny Ludów w Prusach, Austrii na Węgrzech i we Włoszech (III 1848), powstania robotniczego w Paryżu (VI 1848) - identyfikuje postacie: Karola X, Ludwika Filipa, Lajosa Kossutha, Józefa Bema Karola Alberta - przedstawia cele,	Uczeń: - ocenia znaczenie Wiosny Ludów dla państw i narodów europejskich

			Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	oraz państwa zaangażowane w wojnę krymską - omawia przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lipcowej we Francji - wymienia przyczyny i skutki wojny krymskiej	przebieg i skutki powstania dekabrystów - opisuje przebieg Wiosny Ludów we Francji, Prusach, Austrii, na Węgrzech i w państwach włoskich	
ROZDZIAŁ II: ZIEMIE POLSKIE PO KONGRESIE WIEDEŃSKIM						
1. Po upadku Księstwa Warszawskiego	1. Podział ziem polskich 2. Rzeczpospolita Krakowska 3. Wielkie Księstwo Poznańskie 4. Sytuacja gospodarcza w zaborze pruskim - podstawy nowoczesności 5. Sytuacja gospodarcza w zaborze austriackim	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu uwłaszczenie - zna datę powstania Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Poznańskiego i Wolnego Miasta Krakowa (1815) - wskazuje na mapie podział ziem polskich po kongresie wiedeńskim	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu ziemie zabrane - zna daty: reformy uwłaszczeniowej w Wielkim Księstwie Poznańskim (1823), zniesienia pańszczyzny w zaborze austriackim (1848) - charakteryzuje ustrój Wielkiego Księstwa Poznańskiego - opisuje ustrój Rzeczypospolitej	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu protektorat - zna daty: nadania wolności osobistej chłopom w zaborze pruskim (1807), powołania sejmu prowincjonalnego w Wielkim Księstwie Poznańskim (1824) - identyfikuje postacie: Antoniego Radziwiłła, Edwarda Raczyńskiego, Tytusa Działyńskiego, Józefa Maksymiliana	Uczeń: - wyjaśnia, jaką rolę pełniła Rzeczpospolita Krakowska w utrzymaniu polskości - porównuje sytuację gospodarczą ziem polskich pod zaborami - przedstawia warunki rozwoju polskiej kultury i oświaty w zaborze pruskim i Galicji	Uczeń - ocenia skutki reformy uwłaszczeniowej w zaborze pruskim - ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków w zaborze pruskim i austriackim

	6. Kultura i oświata		Krakowskiej - charakteryzuje rozwój gospodarczy zaboru pruskiego - opisuje sytuację gospodarczą w zaborze austriackim	Ossolińskiego - omawia proces uwłaszczenia chłopów w zaborze pruskim		
2. W Królestwie Polskim	1. Konstytucja Królestwa Polskiego 2. Namiestnik i wielki książę 3. Gospodarka Królestwa Polskiego 4. Kultura i edukacja pod zaborem rosyjskim 5. Opozycja legalna w Królestwie Polskim 6. Tajne spiski i organizacje	Uczeń: - zna datę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu (1815) - identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Piotra Wysockiego - wskazuje na mapie zasięg Królestwa Polskiego - wymienia organy władzy określone w konstytucji Królestwa Polskiego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: kaliszanie, konspiracja - zna daty: objęcia władzy przez Mikołaja I (1825), zawiązania Sprzysiężenia Podchorążych (1828) - identyfikuje postacie: Aleksandra I, wielkiego księcia Konstantego, Mikołaja I, Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, Stanisława Staszica, Waleriana Łukasińskiego - charakteryzuje ustrój Królestwa Polskiego - opisuje rozwój przemysłu w	Uczeń: - zna daty: otwarcia uniwersytetu w Warszawie (1816), - identyfikuje postacie: Józefa Zajączka, Juliana Ursyna Niemcewicza, Adama Jerzego Czartoryskiego, Wincentego Niemojowskich - wskazuje na mapie najważniejsze okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim - przedstawia reformy gospodarcze Franciszka Ksawerego Druckiego-Lubeckiego - przedstawia	Uczeń: - identyfikuje postacie: Stanisława Kostki Potockiego, Tadeusza Czackiego, Tomasza Zana - wskazuje na mapie Kanał Augustowski - wyjaśnia, jaką rolę w życiu Królestwa Polskiego pełnił wielki książę Konstanty - charakteryzuje działalność kulturalno-oświatową Polaków na ziemiach zabranych - przedstawia okoliczności powstania opozycji legalnej i cele jej działalności	Uczeń: - wymienia wady i zalety ustroju Królestwa Polskiego - ocenia rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego - omawia różnice pomiędzy opozycją legalną i nielegalną w Królestwie Polskim - ocenia stosunek władz carskich do opozycji legalnej i nielegalnej

			Królestwie Polskim - omawia rozwój kultury i edukacji w Królestwie Polskim - wymienia przykłady organizacji spiskowych i ich cele	sytuację na wsi w Królestwie Polskim	- opisuje okoliczności powstania organizacji spiskowych	
3. Powstanie listopadowe	1. Wybuch powstania 2. Od negocjacji do detronizacji 3. Wojna polsko--rosyjska 4. Wodzowie powstania listopadowego 5. Walki poza Królestwem	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu noc listopadowa - zna daty: wybuchu powstania listopadowego (29/30 XI 1830), bitwy pod Olszynką Grochowską (II 1831), wojny polsko--rosyjskiej (II-X 1831) - identyfikuje postacie: Piotra Wysockiego, Józefa Chłopickiego - wymienia przyczyny powstania listopadowego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: dyktator, detronizacja - zna daty: detronizacji Mikołaja I i zerwania unii z Rosją (25 I 1831), bitwy pod Ostrołęką (V 1831), bitwy o Warszawę (6-7 IX 1831) - identyfikuje postacie: wielkiego księcia Konstantego, Adama Jerzego Czartoryskiego - wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew powstania listopadowego - wyjaśnia, jakie znaczenie dla powstania	Uczeń: - zna daty: przejścia dyktatury przez Józefa Chłopickiego (XII 1830), - identyfikuje postacie: Ignacego Prądzyńskiego, Emilii Plater, Józefa Bema, Iwana Dybicza, Iwana Paskiewicza - wskazuje na mapie tereny poza Królestwem Polskim, na których toczyły się walki podczas powstania w latach 1830-1831 - opisuje przebieg nocy listopadowej - charakteryzuje poczynania władz powstańczych do	Uczeń: - zna daty: bitwy pod Stoczkiem (II 1831), bitew pod Wawrem i Dębem Wielkim (III 1831), bitew pod Iganiami i Boremlem (IV 1831) - identyfikuje postacie: Józefa Sowińskiego, Jana Skrzyneckiego, Jana Krukowieckiego, Józefa Dwernickiego - przedstawia przebieg walk powstańczych poza Królestwem Polskim	Uczeń: - identyfikuje postacie: Michała Radziwiłła, Macieja Rybińskiego, Antoniego Giełguda - ocenia postawy wodzów powstania listopadowego - ocenia, czy powstanie listopadowe miało szanse powodzenia

			listopadowego miała detronizacja cara Mikołaja I - omawia przyczyny klęski powstania listopadowego	wybuchy wojny polsko-rosyjskiej - opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej		
4. Wielka Emigracja	1. Ucieczka przed represjami 2. Stronnictwa polityczne na emigracji	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: emigracja, Wielka Emigracja - identyfikuje postacie: Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego - wymienia przyczyny Wielkiej Emigracji - wskazuje na mapie główne kraje, do których emigrowali Polacy po upadku powstania listopadowego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: zsyłka, emisariusz - identyfikuje postacie: Zygmunta Krasińskiego, Joachima Lelewela, Adama Jerzego Czartoryskiego - wymienia główne obozy polityczne powstałe na emigracji - wymienia formy działalności Polaków na emigracji	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: katorga, amnestia - przedstawia stosunek władz i społeczeństw Europy do polskich emigrantów - charakteryzuje program Towarzystwa Demokratycznego Polskiego - przedstawia poglądy środowisk konserwatywnych z Hôtel Lambert	Uczeń: - identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Wiktora Helmana - wskazuje na mapie trasy, które przemierzali polscy emigranci - przedstawia program Komitetu Narodowego Polskiego - omawia poglądy Gromad Ludu Polskiego	Uczeń: - opisuje działalność kulturalną Polaków na emigracji - ocenia działalność Polaków na emigracji
5. Ziemie polskie po powstaniu listopadowym	1. Represje po upadku powstania listopadowego 2. Królestwo Polskie	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminu rusyfikacja - zna datę wybuchu powstania krakowskiego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: rabacja, kontrybucja - zna daty: wybuchu rabacji galicyjskiej	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: noc paskiewiczowska, Statut organiczny, - zna daty:	Uczeń: - identyfikuje postacie: Edwarda Flottwella, Karola Libelta, Henryka Kamieńskiego	Uczeń: - ocenia politykę władz zaborczych wobec Polaków po upadku powstania listopadowego

	<p>w cieniu Cytadeli</p> <p>3. Represje w zaborze pruskim</p> <p>4. Działalność spiskowa</p> <p>5. Powstanie krakowskie</p> <p>6. Rabacja galicyjska</p>	<p>(II 1846)</p> <p>– wymienia represje wobec uczestników powstania listopadowego</p> <p>– wskazuje przykłady polityki rusyfikacji w Królestwie Polskim po upadku powstania listopadowego</p> <p>– wskazuje na mapie tereny objęte powstaniem krakowskim</p>	<p>(II 1846)</p> <p>– identyfikuje postacie: Iwana Paskiewicza, Edwarda Dembowskiego, Jakuba Szeli</p> <p>– charakteryzuje politykę władz rosyjskich wobec Królestwa Polskiego</p> <p>– omawia przebieg i skutki powstania krakowskiego</p> <p>– przedstawia przyczyny, przebieg i skutki rabacji galicyjskiej</p>	<p>wprowadzenia Statutu organicznego (1832), ogłoszenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1833), likwidacji Rzeczypospolitej Krakowskiej (XI 1846)</p> <p>– identyfikuje postacie: Szymona Konarskiego, Piotra Ściegiennego</p> <p>– wskazuje na mapie tereny objęte rabacją galicyjską</p> <p>– wyjaśnia, w jakich okolicznościach wybuchło powstanie krakowskie</p>	<p>– omawia represje popowstaniowe w zaborze pruskim</p> <p>– charakteryzuje działalność spiskową na ziemiach polskich w latach 30. i 40. XIX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny niepowodzenia powstania krakowskiego</p>	<p>– ocenia postawę chłopów galicyjskich wobec szlachty i powstania krakowskiego</p>
<p>6. Wiosna Ludów na ziemiach polskich</p>	<p>1. Nastroje w Wielkopolsce na początku 1848 roku</p> <p>2. Powstanie w Wielkopolsce</p> <p>3. W obronie polskości na Warmii, Mazurach i Śląsku</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Bema, Adama Mickiewicza</p> <p>– wyjaśnia przyczyny wybuchu Wiosny Ludów na ziemiach polskich pod zaborami</p> <p>– wskazuje na mapie</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania wielkopolskiego (IV–V 1848), uwłaszczenia chłopów w Galicji (1848)</p> <p>– identyfikuje postać Ludwika Mierosławskiego</p> <p>– opisuje przebieg</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy pod Miłosławiem (IV 1848),</p> <p>– identyfikuje postacie: Franza von Stadion, Wojciecha Chrzanowskiego, Józefa Wysockiego, Henryka Dembińskiego</p> <p>– charakteryzuje wkład Polaków</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu serwituty</p> <p>– zna datę powstania Komitetu Narodowego w Poznaniu (III 1848)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Lompy, Emanuela Smołki, Gustawa Gizewiusza, Krzysztofa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki Wiosny Ludów na ziemiach polskich</p> <p>– ocenia decyzję władz austriackich o uwłaszczeniu</p>

	4. Sytuacja w Galicji 5. Ukraiński ruch narodowy 6. <i>Za waszą i naszą wolność</i>	zabory, w których doszło do wystąpień w 1848 r.	Wiosny Ludów w Wielkim Księstwie Poznańskim – omawia przebieg Wiosny Ludów w Galicji	w wydarzenia Wiosny Ludów w Europie	Mrongowiusza – przedstawia działalność polskich społeczników na Warmii, Mazurach i Śląsku	
7. Kultura polska doby romantyzmu	1. Kultura polska 2. po utracie niepodległości 3. Narodziny romantyzmu 4. Polski mesjanizm 5. Początki badań historii Polski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu romantyzm – identyfikuje postacie: Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Fryderyka Chopina – wymienia poglądy romantyków	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu racjonalizm – identyfikuje postać Joachima Lelewela – wyjaśnia, na czym polegał konflikt romantyków z klasykami – przedstawia najwybitniejszych polskich twórców epoki romantyzmu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mesjanizm, salon artystyczny – charakteryzuje warunki, w jakich ukształtował się polski romantyzm – wyjaśnia, czym był polski mesjanizm	Uczeń: – identyfikuje postać Artura Grottgera – przedstawia sytuację kultury polskiej po utracie niepodległości	Uczeń: – ocenia wpływ romantyzmu na niepodległościowe postawy Polaków
ROZDZIAŁ III: EUROPA I ŚWIAT PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Stany Zjednoczone w XIX wieku	1. Rozwój Stanów Zjednoczonych 2. Podział na Północ i Południe 3. Przyczyny wojny secesyjnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna secesyjna, Północ, Południe – zna datę wojny secesyjnej (1861-1865) – identyfikuje postać	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: secesja, Konfederacja, Unia, wojna totalna – identyfikuje postacie: Roberta Lee, Ulyssesa Granta – charakteryzuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: taktyka spalonej ziemi, abolicjonizm, demokraci, republikanie – omawia przyczyny podziału Stanów	Uczeń: – zna daty: wprowadzenia zakazu przywozu niewolników do Stanów Zjednoczonych (1808), bitwy pod Gettysburgiem	Uczeń: – ocenia znaczenie zniesienia niewolnictwa w Stanach Zjednoczonych – ocenia skutki wojny secesyjnej

	<p>4. Wojna secesyjna</p> <p>5. Stany Zjednoczone po wojnie secesyjnej</p>	<p>Abrahama Lincolna</p> <p>– wymienia przyczyny i skutki wojny secesyjnej</p>	<p>sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa</p> <p>– omawia społeczne, polityczne i gospodarcze skutki wojny secesyjnej</p>	<p>Zjednoczonych na Północ i Południe</p> <p>– opisuje przebieg wojny secesyjnej</p> <p>– wyjaśnia, jakie konsekwencje dla dalszego przebiegu wojny miał dekret o zniesieniu niewolnictwa</p>	<p>(1863), kapitulacji wojsk Konfederacji (1865), ataku na Fort Sumter (1861)</p> <p>– wskazuje na mapie etapy rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w.</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych w XIX w.</p> <p>– porównuje sytuację gospodarczą, społeczną i polityczną Północy i Południa</p>	
<p>2. Zjednoczenie Włoch i Niemiec</p>	<p>1. Dwie koncepcje zjednoczenia Włoch</p> <p>2. Piemont</p> <p>3. Zjednoczenie Włoch</p> <p>4. Powstanie Królestwa Włoskiego</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania Królestwa Włoch (1861), ogłoszenia powstania II Rzeszy Niemieckiej (18 1871)</p> <p>– identyfikuje postacie: Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wyprawa „tysiąca czerwonych koszul”, <i>risorgimento</i></p> <p>– zna daty: wojny Prus z Austrią (1866), wojny francusko-pruskiej (1870–1871)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu komunardzi</p> <p>– zna daty: bitew pod Magentą i Solferino (1859), wojny Prus i Austrii z Danią (1864), pokoju we Frankfurcie nad</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania Niemieckiego Związku Celnego (1834), zawarcia sojuszu Piemontu z Francją (1858), wojny Piemontu z Austrią (1859), wybuchu powstania</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia rolę Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec</p> <p>– ocenia metody stosowane przez Ottona Bismarcka, Camilla Cavoura i Giuseppe</p>

	<p>5. Polityka Prus 6. Wojny Prus z Danią i Austrią 7. Wojna z Francją 8. Komuna Paryska 9. Polacy w Komunie Paryskiej</p>	<p>– wymienia etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – przedstawia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla Europy</p>	<p>– identyfikuje postacie: Camilla Cavoura, Wilhelma I, Napoleona III – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Włoch odegrał Giuseppe Garibaldi – omawia etapy jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wojny francusko-pruskiej – wyjaśnia, jaką rolę w jednoczeniu Niemiec odegrał Otto von Bismarck</p>	<p>Menem (1871), bitwy pod Sadową (1866), powstania Związku Północno-niemieckiego (1867), bitwy pod Sedanem (1870), Komuny Paryskiej (III–V 1871) – wskazuje na mapie etapy jednoczenia Włoch i Niemiec – omawia koncepcje zjednoczenia Włoch – opisuje przebieg procesu jednoczenia Włoch – wyjaśnia, dlaczego Piemont stał się ośrodkiem jednoczenia Włoch – przedstawia koncepcje zjednoczenia Niemiec – omawia skutki wojen Prus z Danią i Austrią dla procesu jednoczenia Niemiec – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Komuny</p>	<p>w Królestwie Obojga Sycylii (1860), objęcia tronu w Prusach przez Wilhelma I (1861), powstania Czerwonego Krzyża (1863), zajęcia Wenecji przez Królestwo Włoch (1866), powstania Austro-Węgier (1867), zajęcia Państwa Kościelnego przez Królestwo Włoskie (1870) – identyfikuje postacie: Wiktora Emanuela II, Jarosława Dąbrowskiego, Walerego Wróblewskiego – wskazuje okoliczności powstania Czerwonego Krzyża – wyjaśnia okoliczności powstania Austro-Węgier – przedstawia rolę Polaków w Komunie</p>	<p>Garibaldi w procesie jednoczenia swoich państw – dostrzega najważniejsze podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec</p>
--	--	--	--	--	--	--

				Paryskiej	Paryskiej	
3. Kolonializm w XIX wieku	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny ekspansji kolonialnej 2. Kolonizacja Afryki 3. Polityka kolonialna w Azji 4. Skutki polityki kolonialnej 5. Brytyjskie imperium kolonialne 6. Konflikty kolonialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu kolonializm - identyfikuje postać królowej Wiktorii - wymienia przyczyny i skutki ekspansji kolonialnej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: faktoria handlowa, Kompania Wschodnioindyjska - identyfikuje postać Cecila Johna Rhodesa - wskazuje na mapie posiadłości kolonialne Wielkiej Brytanii - wymienia państwa, które uczestniczyły w kolonizacji Afryki i Azji - przedstawia skutki ekspansji kolonialnej dla państw europejskich i mieszkańców terenów podbitych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: powstanie sipajów, powstanie Mahdiego, wojny opiumowe, wojny burskie, powstanie bokserów - wskazuje na mapie tereny świata, które podlegały kolonizacji pod koniec XIX w. - przedstawia proces kolonizacji Afryki i Azji - wymienia przyczyny konfliktów kolonialnych - wskazuje przykłady konfliktów kolonialnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje proces kolonizacji Afryki i Azji - przedstawia stosunek państw azjatyckich do ekspansji europejskiej - charakteryzuje kolonialne imperium Wielkiej Brytanii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia politykę mocarstw kolonialnych wobec podbitych ludów i państw
4. Rozwój nowych ruchów politycznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. W stronę demokracji 2. Socjaliści i anarchiści 3. Nowe ideologie 4. Emancypacja kobiet 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: system republikański, partia polityczna, monarchia parlamentarna, demokratyzacja - wyjaśnia, na czym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: socjaliści, socjaldemokracja, komuniści, chrześcijańska demokracja (chadecja), nacjonalizm, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja proletariacka, społeczeństwo industrialne, Międzynarodówka, anarchizm, terror 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: solidaryzm społeczny, reformiści/rewizjoniści - przedstawia wpływ ideologii nacjonalizmu na kształtowanie się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje systemy ustrojowe w XIX-wiecznej Europie - ocenia następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego - ocenia metody

	5. Prawa wyborcze dla kobiet	<p>polegał proces demokratyzacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia nowe ruchy polityczne w Europie drugiej połowie XIX w. 	<p>emancypantki, sufrażystki</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Karola Marksa, Leona XIII - przedstawia założenia programowe socjalistów - charakteryzuje założenia programowe chrześcijańskiej demokracji - wyjaśnia, na czym polegał nowoczesny nacjonalizm - wymienia postulaty emancypantek i sufrażystek 	<p>indywidualny, szowinizm, syjonizm</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia cele i metody działania anarchistów - omawia różnice między zwolennikami socjaldemokracji a komunistami - wyjaśnia, jakie okoliczności wpłynęły na narodziny ruchu emancypacji kobiet 	<p>różnych postaw wobec narodu i mniejszości narodowych</p>	<p>stosowane przez anarchistów</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia poglądy emancypantek i sufrażystek oraz metody i skutki ich działalności
5. Postęp techniczny i zmiany cywilizacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój nauk przyrodniczych 2. Rozwój medycyny i higieny 3. Rozwój komunikacji i transportu 4. Nowe środki transportu 5. Życie codzienne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu teoria ewolucji - identyfikuje postacie: Karola Darwina, Marii Skłodowskiej-Curie - wymienia odkrycia naukowe, które wpłynęły na rozwój nauk przyrodniczych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu pasteryzacja - zna daty: przyznania Nagród Nobla dla Marii Skłodowskiej-Curie (1903 i 1911), - identyfikuje postacie: Ludwika Pasteura, Orville'a i Wilbura Wright, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu promieniotwórczość - identyfikuje postacie: Dmitrija Mendelejewa, Pierre'a Curie, Wilhelma Roentgena, Guglielma Marconiego - wyjaśnia, jakie znaczenie miała 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie: Roberta Kocha, Karla Benza, Johna Dunlopa, Gottlieba Daimlera, Rudolfa Diesela, Ferdynanda Zeppelina, Josepha Swana - wyjaśnia, jakie czynniki miały wpływ na spadek liczby 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu - ocenia znaczenie budowy Kanału Sueskiego i Kanału Panamskiego dla rozwoju komunikacji

		<p>i medycznych – wskazuje wynalazki, które miały wpływ na życie codzienne</p>	<p>Thomasa Alwę Edisona, Alexandra Grahama Bella – przedstawia założenia teorii ewolucji – omawia kierunki rozwoju medycyny i higieny – charakteryzuje rozwój komunikacji i transportu</p>	<p>budowa wielkich kanałów morskich – wyjaśnia, w jaki sposób wynalazki zmieniły życie codzienne w XIX w.</p>	<p>zachorowań i śmiertelności w XIX w.</p>	
<p>6. Kultura przełomu XIX i XX wieku</p>	<p>1. Literatura i prasa 2. Sztuka i architektura 3. Kultura masowa 4. Upowszechnienie sportu</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kultura masowa, pozytywizm, impresjonizm – przedstawia cechy charakterystyczne kultury masowej</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: realizm, naturalizm, secesja – identyfikuje postacie: Auguste’a Comte’a, Charlesa Dickensa, Juliusza Verne’a, Lwa Tołstoja, Auguste’a Renoira, Auguste’a i Louisa Lumière – charakteryzuje nowe kierunki w sztuce i architekturze – wyjaśnia, czym charakteryzowało się malarstwo</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu historyzm – zna daty: początków kina (1895), pierwszych nowożytnych igrzysk olimpijskich (1896) – identyfikuje postacie: Émile’a Zoli, Fiodora Dostojewskiego, Josepha Conrada, Edgara Degasa, Pierre’a de Coubertina – wyjaśnia, jakie cele społeczne przyświecały literaturze i sztuce przełomu wieków</p>	<p>Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu symbolizm, ekspresjonizm, futuryzm – wyjaśnia, w jaki sposób podglądy pozytywistów wpłynęły na literaturę i sztukę przełomu XIX i XX w.</p>	<p>Uczeń: – ocenia znaczenie kina dla rozwoju kultury masowej – ocenia zjawisko upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.</p>

			impresjonistów – wymienia idee, które miały rozwijać wśród młodych pokoleń igrzyska olimpijskie	– przedstawia okoliczności upowszechnienia sportu w drugiej połowie XIX w.		
ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE PO WIOŚNIE LUDÓW						
1. Ziemie polskie przed powstaniem styczniowym	1. Praca organiczna 2. Zabór austriacki po Wiośnie Ludów 3. Odwilż posewastopolska 4. „Czerwoni” i „biali” 5. Przyczyny powstania styczniowego 6. „Rewolucja moralna” w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: praca organiczna – zna datę manifestacji patriotycznych w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postacie: Karola Marcinkowskiego, Hipolita Cegielskiego – wymienia założenia pracy organicznej – określa przyczyny powstania styczniowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „czerwoni”, „biali”, autonomia, modernizacja – identyfikuje postacie: Dezyderego Chłapowskiego, Aleksandra II, Jarosława Dąbrowskiego, Aleksandra Wielopolskiego – wymienia przykłady realizacji programu pracy organicznej – wyjaśnia, na czym polegała autonomia galicyjska – przedstawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bazar, odwilż (wiosna) posewastopolska – zna datę wprowadzenia stanu wojennego w Królestwie Polskim (1861) – identyfikuje postać Andrzeja Zamoyskiego – przedstawia proces polonizacji urzędów w Galicji – charakteryzuje odwilż posewastopolską w Królestwie Polskim – wyjaśnia, jaki cel stawiali sobie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu „rewolucja moralna” – identyfikuje postacie: Leopolda Kronenberga, Agenora Gołuchowskiego – wyjaśnia, jaką rolę pełniły manifestacje patriotyczne w przededniu wybuchu powstania – porównuje programy polityczne „czerwonych” i „białych”	Uczeń: – ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec polityki zaborców – ocenia politykę Aleksandra Wielopolskiego

			programy polityczne „białych” i „czerwonych”	organizatorzy manifestacji patriotycznych – wskazuje różnicę w stosunku do powstania zbrojnego między „czerwonymi” i „białymi”		
2. Powstanie styczniowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wybuch powstania 2. Przebieg powstania 3. Powstańcy styczniowi 4. Upadek powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: branka, wojna partyzancka – zna daty: wybuchu powstania (22 I 1863), aktu o uwłaszczeniu w Królestwie Polskim (III 1864) – identyfikuje postać Romualda Traugutta – wymienia przyczyny i okoliczności wybuchu powstania styczniowego – omawia rolę Romualda Traugutta w powstaniu styczniowym – wskazuje przyczyny upadku powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kosynierzy, Tymczasowy Rząd Narodowy – zna daty: ogłoszenia manifestu Tymczasowego Rządu Narodowego (22 I 1863), stracenia Romualda Traugutta (VIII 1864) – przedstawia reformy Aleksandra Wielopolskiego – charakteryzuje przebieg walk powstańczych – omawia okoliczności i skutki wprowadzenia dekretu o uwłaszczeniu w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Centralny Narodowy – zna datę aresztowania Romualda Traugutta (IV 1864) – identyfikuje postacie: Ludwika Mierosławskiego, Mariana Langiewicza – wskazuje na mapie zasięg działań powstańczych, tereny objęte działaniami dużych grup powstańczych – omawia cele programowe Tymczasowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: żuawi śmierci, państwo podziemne – identyfikuje postacie Zygmunta Sierakowskiego, Józefa Hauke-Bosaka, Stanisława Brzóska – przedstawia sposób organizacji konspiracyjnego państwa polskiego w czasie powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia stosunek Aleksandra Wielopolskiego do konspiracji niepodległościowej – ocenia postawy dyktatorów powstania styczniowego

			Królestwie Polskim	Rządu Narodowego – charakteryzuje politykę władz powstańczych – wyjaśnia, jaką rolę w upadku powstania odegrała kwestia chłopska		
3. Represje po powstaniu styczniowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Represje po upadku powstania styczniowego 2. Rusyfikacja 3. Walka z polskim Kościołem 4. Polacy na zesłaniu 5. Powstanie zabajkalskie 6. Postawy wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rusyfikacja, pozytywiści – wymienia bezpośrednio represje wobec uczestników powstania styczniowego – przedstawia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lojalizm, Kraj Przywiślański, „noc apuchtinowska” – identyfikuje postać Aleksandra Apuchtina – przedstawia politykę władz carskich wobec Królestwa Polskiego – charakteryzuje proces rusyfikacji w Królestwie Polskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kubitka, tajne komplety, trójlojalizm – identyfikuje postać Michaiła Murawjowa – omawia walkę władz carskich z polskim Kościołem – charakteryzuje proces rusyfikacji na ziemiach zabranych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Uniwersytet Latający, Towarzystwo Oświaty Narodowej, generał-gubernator – zna datę powstania zabajkalskiego (1866) – omawia rolę i postawy Polaków na zesłaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę caratu wobec ludności polskiej na ziemiach zabranych – ocenia postawy Polaków w Królestwie Polskim wobec rusyfikacji
4. W zaborze pruskim i austriackim	<ol style="list-style-type: none"> 1. Germanizacja i kulturkampf 2. Antypolska polityka władz 3. Walka Polaków z 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu germanizacja – zna datę protestu dzieci we Wrześni (1901) – identyfikuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: autonomia kulturkampf, strajk szkolny, rugi pruskie, – identyfikuje postać Marii Konopnickiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Komisja Kolonizacyjna, Hakata – identyfikuje postacie: Mieczysława Ledóchowskiego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu stańczycy – identyfikuje postacie: Agenora Gołuchowskiego, Kazimierza Badeniego, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki germanizacyjnej władz pruskich – ocenia znaczenie

	<p>germanizacją</p> <p>4. Autonomia galicyjska</p> <p>5. Stańczycy</p>	<p>postacie: Ottona von Bismarcka, Michała Drzymały</p> <p>– charakteryzuje politykę germanizacji</p> <p>– przedstawia postawy Polaków wobec germanizacji</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polegała polityka kulturkampfu</p> <p>– opisuje przejawy polityki germanizacyjnej w gospodarce i oświacie</p> <p>– wymienia instytucje autonomiczne w Galicji</p>	<p>Józefa Szujskiego</p> <p>– przedstawia postawę polskiego Kościoła wobec kulturkampfu</p> <p>– omawia działalność instytucji prowadzących politykę germanizacji</p>	<p>Piotra Wawrzyniaka</p> <p>– przedstawia okoliczności nadania Galicji autonomii przez władze austriackie</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę w życiu Galicji odgrywali stańczycy</p>	<p>autonomii galicyjskiej dla rozwoju polskiego życia narodowego</p> <p>– ocenia poglądy stańczyków na problem polskich powstań narodowych</p>
<p>5. Rozwój gospodarczy ziem polskich</p>	<p>1. Przemiany gospodarcze ziem zaboru rosyjskiego</p> <p>2. Pod panowaniem pruskim</p> <p>3. Gospodarka Galicji</p> <p>4. Łódź wielko-przemysłowa</p> <p>5. Przemiany społeczne na ziemiach polskich</p> <p>6. Asymilacja Żydów</p> <p>7. Przemiany cywilizacyjne</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu emigracja zarobkowa</p> <p>– zna datę uwłaszczenia chłopów w zaborze rosyjskim (1864)</p> <p>– identyfikuje postać Hipolita Cegielskiego</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i wskazuje kierunki emigracji zarobkowej Polaków pod koniec XIX w.</p> <p>– wskazuje na mapie okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: burżuazja, inteligencja, ziemieństwo</p> <p>– identyfikuje postać Ignacego Łukasiewicza</p> <p>– wymienia grupy społeczne, które wykształciły się w społeczeństwie polskim w XIX w.</p> <p>– opisuje okręgi przemysłowe w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych</p> <p>– omawia rozwój przedsiębiorczości Polaków w zaborze</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: asymilacja, spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe</p> <p>– identyfikuje postać Franciszka Stefczyka</p> <p>– przedstawia uwarunkowania rozwoju przemysłu w Królestwie Polskim</p> <p>– przedstawia rozwój przemysłu i rolnictwa w zaborze pruskim</p> <p>– omawia rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego</p> <p>– omawia rozwój</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: haskala serwituty, famuły</p> <p>– porównuje rozwój gospodarczy ziem polskich trzech zaborów</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec różnych problemów związanych z rozwojem gospodarczym ziem polskich pod zaborami</p>

	na ziemiach polskich		pruskim i wymienia jej przykłady – charakteryzuje rozwój gospodarczy Galicji – omawia przykłady przemian cywilizacyjnych na ziemiach polskich w XIX w.	spółdzielczości w Galicji – charakteryzuje przemiany społeczne na ziemiach polskich – wyjaśnia, na czym polegał proces asymilacji Żydów i jakie były jego skutki		
6. Nowe ruchy polityczne na ziemiach polskich	1. Ruch socjalistyczny na ziemiach polskich 2. Ruch narodowy 3. Rozwój ruchu ludowego	Uczeń: – zna daty: powstania Polskiej Partii Socjalistycznej (1892), Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego (1897), Polskiego Stronnictwa Ludowego (1903) – identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa – wskazuje partie należące do ruchu socjalistycznego, narodowego i ludowego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu solidaryzm narodowy – identyfikuje postacie: Ludwika Waryńskiego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego – przedstawia cele ruchu robotniczego – charakteryzuje program nurtu niepodległościowego w polskim ruchu socjalistycznym – omawia założenia programowe ruchu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: endencja, internacjonalizm – identyfikuje postacie: Bolesława Limanowskiego, Róży Luksemburg, Juliana Marchlewskiego, Franciszka Stefczyka – omawia okoliczności narodzin ruchu robotniczego na ziemiach polskich – charakteryzuje program nurtu rewolucyjnego w polskim ruchu socjalistycznym – wyjaśnia, dlaczego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: program brukselski, program paryski – identyfikuje postacie Stanisława Stojalowskiego, Marii i Bolesława Wysłouchów – porównuje założenia programowe PPS i SDKPiL	Uczeń: – wyjaśnia, jaki wpływ miała działalność partii politycznych na postawy Polaków pod zaborami

		<ul style="list-style-type: none"> - wymienia założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Stronnictwa Narodowo-Demokratycznego, Polskiego Stronnictwa Ludowego 	<p>narodowego</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje program ruchu ludowego 	<p>polski ruch ludowy powstał i rozwinął się w Galicji</p>		
<p>7. Organizacje niepodległościowe na początku XX wieku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja 1905 roku na ziemiach polskich 2. Powstanie łódzkie 3. Działalność polskich partii politycznych 4. Skutki rewolucji 5. Działania organizacji Bojowej PPS 6. Orientacje polityczne Polaków na początku XX wieku 7. Organizacje niepodległościowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: orientacja prorosyjska, orientacja proaustriacka, krwawa niedziela - zna datę rewolucji 1905-1907 - identyfikuje postacie: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego - omawia skutki rewolucji 1905-1907 na ziemiach polskich - charakteryzuje orientację proaustriacką i prorosyjską 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: strajk powszechny, Organizacja Bojowa PPS, organizacja paramilitarna - identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Władysława Sikorskiego - wymienia przyczyny rewolucji 1905-1907 w Rosji i Królestwie Polskim - przedstawia przebieg rewolucji 1905-1907 w Królestwie Polskim - przedstawia działania Organizacji Bojowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Duma Państwowa, Macierz Szkolna, strajk szkolny - zna daty: powstania łódzkiego (I-VI 1905), powstania Komisji Tymczasowej Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych (1912) - wskazuje na mapie ośrodki wystąpień robotniczych w czasie rewolucji 1905-1907 - omawia przebieg powstania łódzkiego - opisuje działalność 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postać Józefa Mireckiego - porównuje założenia programowe orientacji niepodległościowych do 1914 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawy Polaków w przededniu nadciągającego konfliktu międzynarodowego

	ściowe		PPS – wymienia polskie organizacje niepodległościowe działające pod zaborami	polских partii politycznych w czasie rewolucji 1905–1907 – przedstawia okoliczności ukształtowania się orientacji politycznych Polaków na początku XX w.		
Tajemnice sprzed wieków – Jak działała Organizacja Bojowa PPS?	1. Pierwsze wystąpienie zbrojne 2. Broń 3. Rozwój Organizacji Bojowej PPS 4. Jak uwolniono więźniów politycznych? 5. Akcja czterech premierów	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu Organizacja Bojowa PPS – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wyjaśnia cele, dla których została powołana Organizacja Bojowa PPS	Uczeń: – opisuje udział Organizacji Bojowej PPS w rewolucji 1905–1907 w Królestwie Polskim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „akcje dynamitowe”, „krwawa środa” – identyfikuje postacie: Walerego Sławka, Tomasza Arciszewskiego – przedstawia okoliczności pierwszego zbrojnego wystąpienia Organizacji Bojowej PPS	Uczeń: – identyfikuje postacie: Stefana Okrzei, Aleksandra Prystora – omawia na wybranych przykładach działalność Organizacji Bojowej PPS	Uczeń:
8. Kultura polska na przełomie XIX i XX wieku	1. Kultura narodowa Polaków 2. Polski pozytywizm 3. Rola historii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, Młoda Polska	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, pozytywizm warszawski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: literatura postyczniowa, skauting – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: cyganeria, ogródki jordanowskie, neoromantyzm – identyfikuje	Uczeń: – charakteryzuje sztukę polską przełomu XIX i XX w. – ocenia skuteczność tworzenia literatury

	<p>4. Malarstwo historyczne</p> <p>5. Kultura Młodej Polski</p> <p>6. Początki kultury masowej</p> <p>7. Sztuka polska przełomu XIX i XX w.</p>	<p>– identyfikuje postacie: Henryka Sienkiewicza, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Reymonta, Marię Konopnicką, Jana Matejkę</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała literatura i malarstwo tworzone ku pokrzepieniu serc</p> <p>– podaje przykłady literatury i malarstwa tworzonego ku pokrzepieniu serc</p>	<p>– identyfikuje postacie: Juliusza i Wojciecha Kossaków, Artura Grottgera, Józefa Ignacego Kraszewskiego, Stanisława Wyspiańskiego, Stefana Żeromskiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Galicja stała się centrum polskiej nauki i kultury</p> <p>– przedstawia hasła pozytywistów warszawskich</p> <p>– charakteryzuje kulturę Młodej Polski</p> <p>– wymienia cechy kultury masowej na ziemiach polskich przełomu XIX i XX w.</p>	<p>postacie: Aleksandra Świątchowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, Jana Kasprówicza</p> <p>– wyjaśnia wpływ poglądów pozytywistycznych na rozwój literatury</p> <p>– wyjaśnia, jaką rolę miało popularyzowanie historii wśród Polaków pod zaborami</p>	<p>postacie: Wojciecha Gersona, Artura Górskiego, Kazimierza Prószyńskiego, Henryka Jordana, Andrzeja Małkowskiego</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na przemiany światopoglądowe miała klęska powstania styczniowego</p>	<p>i malarstwa ku pokrzepieniu serc</p>
--	---	---	---	---	---	---

ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA

<p>1. Świat na drodze ku wojnie światowej</p>	<p>1. Nowe mocarstwa</p> <p>2. Konflikty między europejskimi</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: trójprzymierze / państwa centralne,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfizm, kocioł bałkański</p> <p>– zna daty: wojny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: bitwy pod Cuszimą (1905)</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na ład światowy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: kongresu berlińskiego (1878), aneksji Bośni i Hercegowiny przez</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie</p>
---	--	---	---	---	--	---

	<p>3. Konflikty kolonialne</p> <p>4. Wyścig zbrojeń</p> <p>5. Rywalizacja na morzach</p> <p>6. Wojna rosyjsko-japońska</p> <p>7. Konflikty na Bałkanach</p>	<p>trójporozumienie / ententa, aneksja – zna daty: zawarcia trójprzymierza (1882), powstania trójporozumienia (1907)</p> <p>– wskazuje na mapie państwa należące do trójprzymierza i trójporozumienia,</p> <p>– wskazuje cele trójprzymierza i trójporozumienia</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegał wyścig zbrojeń</p>	<p>rosyjsko-japońskiej (1904–1905</p> <p>– wskazuje na mapie państwa, które w wyniku wojen bałkańskich zdobyły największe tereny</p> <p>– omawia przyczyny narastania konfliktów między europejskimi mocarstwami</p> <p>– przedstawia przejawy rywalizacji mocarstw na morzach i oceanach</p> <p>– wyjaśnia, jak doszło do wybuchu wojny rosyjsko-japońskiej</p>	<p>miało powstanie nowych mocarstw w drugiej połowie XIX i na początku XX w.</p> <p>– opisuje okoliczności powstania trójprzymierza i trójporozumienia</p> <p>– omawia przebieg wojny rosyjsko-japońskiej i jej skutki</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen bałkańskich</p>	<p>Austro-Węgry (1908)</p> <p>– przedstawia wpływ konfliktów kolonialnych na sytuację w Europie</p> <p>– opisuje sytuację na Bałkanach w drugiej połowie XIX w.</p>	
2. Na frontach I wojny światowej	<p>1. Wybuch I wojny światowej</p> <p>2. Wojna na morzach</p> <p>3. Walki na zachodzie Europy</p> <p>4. Walki na Bałkanach i we Włoszech</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Wojna, front</p> <p>– zna daty: I wojny światowej (1914–1918), podpisania kapitulacji przez Niemcy w Compiègne (11 XI 1918)</p> <p>– wymienia cechy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ultimatum, wojna błyskawiczna, wojna pozycyjna, nieograniczona wojna podwodna,</p> <p>– zna daty: zamachu w Sarajewie (VI 1914), przyłączenia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu U-Boot</p> <p>– zna daty: wypowiedzenia wojny Serbii przez Austro-Węgry (28 VII 1914), bitwy nad Marną (IX 1914), bitwy pod Verdun (1916), bitwy pod Ypres (1915),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: przyłączenia się Japonii do ententy (1914), przyłączenia się Turcji do państw centralnych (1914), bitwy o Gallipoli (1915), przyłączenia się Bułgarii do państw centralnych</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia skutki ogłoszenia przez Niemcy nieograniczonej wojny podwodnej</p> <p>– ocenia skutki zastosowania przez Niemcy gazów bojowych</p>

	<p>5. Wojna pozycyjna</p> <p>6. Koniec Wielkiej Wojny</p> <p>7. Kapitulacja Niemiec</p>	<p>charakterystyczne prowadzenia i przebiegu działań wojennych w czasie I wojny światowej</p>	<p>się Włoch do ententy (1915), ogłoszenia nieograniczonej wojny podwodnej (1917), podpisania traktatu brzeskiego (III 1918)</p> <p>– wskazuje na mapie państwa europejskie walczące w Wielkiej Wojnie po stronie ententy i państw centralnych</p> <p>– przedstawia okoliczności wybuchu Wielkiej Wojny</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na przebieg wojny miało wprowadzenie nowych rodzajów broni</p> <p>– wskazuje przyczyny klęski państw centralnych</p>	<p>ataku Niemiec na Belgię i Francję (VIII 1914), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Stany Zjednoczone (IV 1917), kapitulacji Austro-Węgier (XI 1918)</p> <p>– identyfikuje postaci: Franciszka Ferdynanda Habsburga, Karola I Habsburga, Wilhelma II, Paula von Hindenburga</p> <p>– przedstawia proces kształtowania się bloku państw centralnych i państw ententy</p> <p>– przedstawia okoliczności kapitulacji państw centralnych</p>	<p>(1915), zatopienia Lusitanii (1915), bitwy nad Sommą (1916), bitwy jutlandzkiej (1916), przyłączenia się Grecji do ententy (1917), buntu marynarzy w Kilonii (XI 1918)</p> <p>– wyjaśnia, jaki wpływ na losy wojny miała sytuacja wewnętrzna w Niemczech i Austro-Węgrzech</p> <p>– opisuje przebieg walk na froncie zachodnim</p> <p>– przedstawia przebieg walk na Bałkanach i we Włoszech</p>	
<p>3. I wojna światowa na ziemiach polskich</p>	<p>1. Walki na froncie wschodnim</p> <p>2. Zniszczenia wojenne na ziemiach</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Legiony Polskie</p> <p>– zna datę sformowania</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys przysięgowy, Legion Puławski, Błękitna Armia, Polska</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu wojna manewrowa</p> <p>– zna daty bitwy pod Tannenbergiem (VIII</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty powstania Komitetu Narodowego Polski w Warszawie (1914), powstania Komitetu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia sposób traktowania ziem polskich przez zaborców w czasie I wojny światowej</p>

	<p>polskich</p> <p>3. U boku państw centralnych</p> <p>4. Formacje polskie u boku Rosji</p> <p>5. Wojsko polskie we Francji</p>	<p>Legionów Polskich (1914)</p> <p>– identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstały Legiony Polskie i wskazuje cele ich działalności</p> <p>– wyjaśnia, jak zaborcy w czasie I wojny światowej traktowali ziemie Królestwa Polskiego</p>	<p>Organizacja Wojskowa</p> <p>– zna daty bitwy pod Gorlicami (1915), powstania Kompanii Kadrowej (1914), bitwy pod Kostiuchnówką (1916), bitwy pod Rokitną (1915), kryzysu przysięgowego (VII 1917), bitwy pod Kaniowem (1918), powstania Polskiej Organizacji Wojskowej (1914)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Hallera</p> <p>– wskazuje na mapie rejony walk Legionów Polskich</p> <p>– omawia udział polskich formacji zbrojnych u boku państw centralnych i u boku ententy</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie dla sprawy niepodległości Polski</p>	<p>1914), wkroczenia Kompanii Kadrowej do Królestwa Polskiego (VIII 1914), powstania Naczelnego Komitetu Narodowego (1914), powstania Legionu Puławskiego (1914)</p> <p>– wskazuje na mapie podział ziem polskich w 1915 r.</p> <p>– opisuje przebieg działań wojennych na froncie wschodnim</p> <p>– przedstawia genezę i organizację Legionów Polskich</p> <p>– przedstawia okoliczności utworzenia wojska polskiego we Francji</p>	<p>Narodowego Polski w Lozannie (1917)</p> <p>– porównuje taktykę prowadzenia działań na froncie wschodnim i zachodnim</p>	<p>– ocenia wkład Legionów Polskich w odzyskanie niepodległości przez Polaków</p>
--	---	--	---	---	--	---

			miała działalność Polskiej Organizacji Wojskowej			
4. Rewolucje w Rosji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja lutowa 2. Okres dwuwładzy 3. Rosyjskie stronnictwa polityczne 4. Przewrót bolszewicki 5. Wojna domowa 6. Armia Czerwona 7. Rosja po rewolucji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja lutowa, rewolucja październikowa - zna daty wybuchu rewolucji lutowej (III 1917), wybuchu rewolucji październikowej (XI 1917) - identyfikuje postać Włodzimierza Lenina - wymienia przyczyny i skutki rewolucji lutowej i październikowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: dwuwładza, bolszewicy, tezy kwietniowe, Rada Komisarzy Ludowych, Armia Czerwona, łagry, dyktatura proletariatu - zna daty ogłoszenia tez kwietniowych przez Lenina (1917), powstania rady Komisarzy Ludowych (1917), wojny domowej w Rosji (1919-1922), powstania ZSRS (XII 1922) - identyfikuje postacie Mikołaja II, Lwa Trockiego, Feliksa Dzierżyńskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Rząd Tymczasowy, biała gwardia, Czeka - zna daty obalenia caratu przez Rząd Tymczasowy (III 1917), ogłoszenia konstytucji (VII 1918), zamordowania rodziny carskiej (1918) - identyfikuje postacie Grigorija Rasputina, Aleksandra Kiereńskiego - omawia sytuację wewnętrzną w Rosji w czasie I wojny światowej - charakteryzuje okres dwuwładzy w Rosji - wyjaśnia, dlaczego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: mienszewicy, eserowcy, kadeci - omawia losy rodziny carskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia skutki przewrotu bolszewickiego dla Rosji i Europy

			<ul style="list-style-type: none"> - omawia przebieg rewolucji lutowej - przedstawia okoliczności wybuchu rewolucji październikowej i omawia jej przebieg - charakteryzuje sytuację w Rosji po rewolucji październikowej 	<ul style="list-style-type: none"> bolszewicy zdobyli popularność wśród Rosjan - określa przyczyny, omawia przebieg i skutki wojny domowej w Rosji 		
5. Sprawa polska w czasie I wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Państwa zaborcze a sprawa polska 2. Akt 5 listopada 3. Sprawa polska w polityce ententy 4. Polacy na konferencji paryskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Akt 5 listopada (manifest dwóch cesarzy) - zna daty wydania manifestu dwóch cesarzy (5 XI 1916), podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919) - identyfikuje postacie Ignacego Jana Paderewskiego, Romana Dmowskiego - wymienia postanowienia Aktu 5 listopada 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Rada Regencyjna - zna daty powstania Rady Regencyjnej (1917), programu pokojowego prezydenta Wilsona (I 1918) - identyfikuje postacie Thomasa Woodrowa Wilsona, Władysława Grabskiego - przedstawia stosunek państw 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty odezwy cara Mikołaja II (1916), odezw Rządu Tymczasowego i bolszewików (1917) - identyfikuje postacie Aleksandra Kakowskiego, Zdzisława Lubomirskiego, Józefa Ostrowskiego, Georges'a Clemenceau, Davida Lloyd George'a - omawia udział delegacji polskiej na konferencji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna datę ogłoszenia odezwy Mikołaja Romanowa do Polaków (VIII 1914) - identyfikuje postacie Mikołaja Mikołajewicza, Karla Kuka, Hansa von Beselera, - przedstawia zależności między sytuacją militarną państw centralnych i ententy podczas I wojny światowej a ich stosunkiem do sprawy polskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia, jakie znaczenie miał program pokojowy prezydenta Wilsona dla narodu polskiego

		- wymienia postanowienia konferencji wersalskiej w sprawie polskiej	centralnych do sprawy polskiej - omawia sprawę polską w polityce państw ententy	wersalskiej		
ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM						
1. Świat po I wojnie światowej	1. Ład wersalski 2. Zniszczenia i straty po I wojnie światowej 3. Nowy układ sił w Europie 4. Liga Narodów 5. Wielki kryzys gospodarczy	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Wielka Czwórka, Liga Narodów, wielki kryzys gospodarczy - zna daty podpisania traktatu wersalskiego (28 VI 1919), powstania Ligi Narodów (1920), - wskazuje na mapie państwa europejskie decydujące o ładzie wersalskim - wymienia postanowienia traktatu wersalskiego	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: ład wersalski, demilitaryzacja, mały traktat wersalski, czarny czwartek, New Deal - zna daty obrad konferencji paryskiej (XI 1918-VI 1919), układu w Locarno (1925), czarnego czwartku (24 X 1929), wprowadzenia New Deal (1933) - identyfikuje postać Franklina Delano Roosevelta - wskazuje na mapie państwa powstałe w	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: wolne miasto, europeizacja - zna daty podpisania traktatów z Austrią (1919) i Węgrami (1920) oraz traktatu z Turcją (1920) - identyfikuje postać Kemala Mustafy - wskazuje na mapie postanowienia traktatu wersalskiego - przedstawia zasady, na jakich opierał się ład wersalski - omawia postanowienia	Uczeń: - zna daty wstąpienia Niemiec do Ligi Narodów (1926), wstąpienia ZSRS do Ligi Narodów (1934) - omawia postanowienia pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec - wyjaśnia, jaką rolę w podważeniu ładu wersalskiego odegrał układ w Locarno	Uczeń: - ocenia skuteczność funkcjonowania ładu wersalskiego - ocenia wpływ wielkiego kryzysu gospodarczego na sytuację polityczną w Europie

			wyniku rozpadu Austro-Węgier, państwa bałtyckie – przedstawia zniszczenia i straty po I wojnie światowej – charakteryzuje układ sił w Europie po zakończeniu wojny – wyjaśnia cel powstania Ligi Narodów – charakteryzuje przejawy wielkiego kryzysu gospodarczego i sposoby radzenia sobie z nim	pokojów podpisanych z dawnymi sojusznikami Niemiec – charakteryzuje działalność Ligi Narodów – wskazuje przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego – skutki wielkiego kryzysu gospodarczego		
2. Narodziny faszyzmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Włochy po I wojnie światowe 2. Rządy faszystów we Włoszech 3. Nazizm 4. Republika weimarska 5. Przejęcie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: marsz na Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, führer, obóz koncentracyjny – zna daty powstania marszu na Rzym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „czarne koszule”, pakti laterańskie, noc długich noży, ustawy norymberskie, noc kryształowa, autorytaryzm – zna daty powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: korporacja, pucz – zna daty przejęcia przez B. Mussoliniego funkcji premiera (1922), funkcjonowania republiki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać Alfreda Rosenberga – przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej – przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r. – ocenia wpływ polityki prowadzonej przez B. Mussoliniego i A. Hitlera na życie obywateli

	<p>władzy przez Hitlera</p> <p>6. Społeczeństw o III Rzeszy</p> <p>7. Zbrodnie nazistów do 1939 roku</p> <p>8. Faszizm i autorytaryzm w innych państwach europejskich</p>	<p>(1922), przejęcia przez A. Hitlera funkcji kanclerza (I 1933)</p> <p>- identyfikuje postacie Benito Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>- charakteryzuje ideologię faszystowską</p> <p>- charakteryzuje ideologię nazistowską</p>	<p>paktów laterańskich (1929), przyjęcia ustaw norymberskich (1935), nocy kryształowej (1938)</p> <p>- identyfikuje postać Josefa Goebbelsa</p> <p>- wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne</p> <p>- opisuje okoliczności przejęcia władzy przez Benito Mussoliniego</p> <p>- przedstawia proces przejmowania władzy przez Adolfa Hitlera</p> <p>- charakteryzuje politykę nazistów wobec ludności żydowskiej</p>	<p>weimarskiej (1919-1933), puczu monachijskiego (1923), podpalenia Reichstagu (II 1933), przejęcia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934)</p> <p>- identyfikuje postać Piusa XI</p> <p>- omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech</p> <p>- omawia przyczyny popularności nazistów w Niemczech</p> <p>- wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność rządy autorytarne</p>	światowej	
3. ZSRS - imperium komunistyczne	1. Rozwój terytorialny Rosji	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: kult	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: Nowa	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: wielka	Uczeń: - wyjaśnia, dlaczego system	Uczeń: - ocenia politykę J. Stalina wobec

	<p>Radzieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym</p> <p>2. Rządy Józefa Stalina</p> <p>3. Propagandowy wizerunek Stalina</p> <p>4. Gospodarka ZSRS</p> <p>5. Zbrodnie komunistyczne do 1939 roku</p> <p>6. Głód na Ukrainie</p> <p>7. Relacje ZSRS-- Niemcy do 1939 roku</p>	<p>jednostki</p> <p>- zna daty utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939)</p> <p>- identyfikuje postać Józefa Stalina</p> <p>- wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki</p> <p>- wymienia cechy charakterystyczne państwa stalinowskiego</p>	<p>Ekonomiczna Polityka, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa, łagier, NKWD</p> <p>- zna daty ogłoszenia NEP (1921), układu w Rapallo (1922)</p> <p>- identyfikuje postać Lwa Trockiego</p> <p>- opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów</p> <p>- omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina</p> <p>- wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r.</p> <p>- omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.</p>	<p>czystka, komunizm wojenny, sowchoz, kołchoz, Gułag</p> <p>- zna daty wielkiej czystki (1936-1938), kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932-1933), represji wobec Polaków w ZSRS (1937-1938)</p> <p>- identyfikuje postacie Joachima Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa</p> <p>- wskazuje na mapie największe skupiska łagrów, obszar głodu w latach 1932-1933</p> <p>- omawia okoliczności przejęcia władzy przez Józefa Stalina</p> <p>- charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji Radzieckiej po zakończeniu I wojny światowej</p>	<p>komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy</p>	<p>swoich przeciwników</p> <p>- ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez J. Stalina</p> <p>- ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.</p>
--	--	---	--	---	---	--

<p>4. Kultura i zmiany społeczne w okresie międzywojennym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczne skutki I wojny światowej 2. Wpływ mass mediów na społeczeństwa 3. Komunikacja 4. Nowe trendy w architekturze i sztuce 5. Sztuka filmowa 6. Zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 7. Przemiany w modzie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: mass media, propaganda - wymienia rodzaje mass mediów - przedstawia społeczne skutki I wojny światowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu indoktrynacja - zna datę przyznania prawa wyborczego kobietom w Polsce (1918) - wymienia rodzaje mass mediów - przedstawia rozwój środków komunikacji w okresie międzywojennym - wymienia nowe nurty w architekturze i sztuce - wyjaśnia, dlaczego sztuka filmowa cieszyła się coraz większą popularnością 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: modernizm, funkcjonalizm - przedstawia społeczne skutki I wojny światowej - wymienia rodzaje mass mediów - wyjaśnia, jakie cele przyświecały nowym trendom w architekturze i sztuce - charakteryzuje zmiany społeczne w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: dadaizm, surrealizm, futuryzm - wyjaśnia, jaki wpływ miały mass media na społeczeństwo w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia wpływ mass mediów na kształtowanie opinii publicznej - ocenia wpływ mass mediów na rozwój propagandy w państwach totalitarnych - ocenia zmiany, jakie zaszły w społeczeństwie po zakończeniu I wojny światowej
<p>5. Świat na drodze ku II wojnie światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Militaryzacja Niemiec i powstanie osi Berlin-Rzym--Tokio 2. Anschluss Austrii 3. Wojna domowa w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu Anschluss - zna daty Anschlussu Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: oś Berlin-Rzym-Tokio, appeasement - zna daty remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny domowej w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu marionetkowe cesarstwo - identyfikuje postacie Neville'a Chamberlaina, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty zbombardowania Guerniki (1937), proklamowania niepodległości Słowacji (III 1939) - identyfikuje postać Józefa Tiso 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium - ocenia skutki polityki appeasement dla

	<p>Hiszpanii</p> <p>4. Układ monachijski</p> <p>5. i kolejne zdobycze niemieckie</p> <p>6. Ekspansja Japonii</p>	<p>- identyfikuje postacie Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>- wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch</p> <p>- wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej</p>	<p>Hiszpanii (1936-1939), konferencji w Monachium (IX 1938), zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), ataku Japonii na Chiny (1937),</p> <p>- identyfikuje postać Francisco Franco</p> <p>- przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Hiszpanii</p> <p>- przedstawia przyczyny Anschlussu Austrii</p> <p>- wymienia postanowienia konferencji w Monachium</p> <p>- przedstawia skutki decyzji podjętych na konferencji monachijskiej</p> <p>- charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez A. Hitlera do sierpnia 1939 r.</p>	<p>Édouarda Daladiera</p> <p>- przedstawia proces militaryzacji Niemiec</p> <p>- wymienia strony walczące ze sobą w hiszpańskiej wojnie domowej</p> <p>- omawia okoliczności zwołania konferencji monachijskiej</p> <p>- wyjaśnia przyczyny i skutki ekspansji Japonii na Dalekim Wschodzie</p>	<p>- wyjaśnia wpływ polityki appeasementu na politykę zagraniczną Niemiec</p> <p>- charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w.</p>	<p>Europy</p>

ROZDZIAŁ VII: POLSKA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1. Odrodzenie Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sytuacja międzynarodowa 2. Pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich 3. Odzyskanie niepodległości 4. 11 listopada 5. Rząd Jędrzeja Moraczewskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty powstania Tymczasowego Rządu Ludowego Republiki Polskiej (7 XI 1918), przekazania władzy wojskowej J. Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (11 XI 1918) - identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, - wymienia pierwsze ośrodki władzy na ziemiach polskich - omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Piłsudskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty przekazania władzy cywilnej Józefowi Piłsudskiemu przez Radę Regencyjną (14 XI 1918), powołania rządu Jędrzeja Moraczewskiego (XI 1918), powołania rządu Ignacego Jana Paderewskiego (I 1919) - identyfikuje postacie Ignacego Daszyńskiego, Jędrzeja Moraczewskiego, Ignacego Jana Paderewskiego - określa zasięg wpływów pierwszych ośrodków władzy - opisuje działania pierwszych rządów polskich o odzyskaniu niepodległości - omawia dążenia władz polskich do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty wydania dekretu o powołaniu Tymczasowego Naczelnika Państwa (22 XI 1918) - przedstawia sytuację międzynarodową jesienią 1918 r. - wyjaśnia, w jaki sposób sytuacja międzynarodowa, która zaistniała pod koniec 1918 r., wpłynęła na odzyskanie niepodległości przez Polskę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia założenia programowe pierwszych ośrodków władzy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia polityczne starania Polaków w przededniu odzyskania niepodległości - ocenia rolę, jaką odegrał Józef Piłsudski w momencie odzyskania niepodległości
--------------------------------	---	--	---	---	---	---

			uzyskania przez Polskę uznania międzynarodowego			
2. Walka o granicę wschodnią	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcje granicy wschodniej 2. Konflikt polsko-ukraiński 3. Orłęta Lwowskie 4. Wyprawa kijowska 5. Ofensywa bolszewików 6. Bitwa Warszawska i nadniemeńska 7. Pokój ryski 8. Polsko-litewskie spory terytorialne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: koncepcja inkorporacyjna, koncepcja federacyjna - zna daty Bitwy Warszawskiej (15 VIII 1920), pokoju w Rydze (III 1921) - identyfikuje postacie Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego - wskazuje na mapie granicę wschodnią ustaloną w pokoju ryskim - omawia koncepcje polskiej granicy wschodniej - wymienia postanowienia pokoju ryskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Obrony Państwa, „bunt” Żeligowskiego - zna daty: bitwy nadniemeńskiej (IX 1920), „buntu” Żeligowskiego (1920) - identyfikuje postacie Wincentego Witosa, Michała Tuchaczewskiego, Lucjana Żeligowskiego - wskazuje na mapie miejsca bitew stoczonych z Rosjanami w 1920 r. - przedstawia postawy Polaków wobec zagrożenia niepodległości ze strony bolszewików - omawia przebieg 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu linia Curzona - zna daty polskiej ofensywy wiosennej (1919), układu z Symonem Petlurą (IV 1920), bitwy pod Zadwórzem (1920), powołania Rady Obrony Państwa (VII 1920), bitwy pod Komarowem (31 VIII 1920), włączenia Litwy Środkowej do Polski (III 1922) - identyfikuje postacie Symona Petlury, Tadeusza Rozwadowskiego, Władysława Sikorskiego, Siemiona Budionnego - wskazuje na mapie tereny zajęte przez 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty), przekazania Wilna przez bolszewików Litwinom (VII 1920) - identyfikuje postacie Feliksa Dzierżyńskiego, Juliana Marchlewskiego - przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego pod koniec 1918 i 1 1919 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postanowienia pokoju ryskiego

			<p>Bitwy Warszawskiej i jej skutki</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia, w jaki sposób Polska przyłączyła ziemię wileńską 	<p>Armię Czerwoną do sierpnia 1920 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje koncepcję inkorporacyjną i federacyjną - omawia okoliczności podjęcia przez wojska polskie wyprawy kijowskiej i jej skutki - opisuje przebieg ofensywy bolszewickiej w 1920 r. - przedstawia przebieg i skutki kontrofensywy polskiej w 1920 r. 		
3. Kształtowanie się granicy zachodniej i południowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie wielkopolskie 2. Ustalenie północnej granicy 3. Zaślubiny z morzem 4. Wolne Miasto Gdańsk 5. Pierwsze 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu plebiscyt - zna datę wybuchu powstania wielkopolskiego (XII 1918) - wskazuje na mapie obszary plebiscytowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu (VII 1920), plebiscytu na Górnym Śląsku (III 1921), trzeciego powstania śląskiego (V-VII 1921) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu konwencja górnośląska - zna daty przybycia I. J. Paderewskiego do Poznania (26 XII 1918), zaślubin Polski z morzem (II 1920), pierwszego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia proces kształtowania się zachodniej i północnej granicy państwa polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia postawę Polaków wobec sytuacji politycznej w Wielkopolsce w końcu 1918 r. - ocenia przyczyny klęski Polski w plebiscycie na Warmii, Mazurach i

	<p>i drugie powstanie śląskie</p> <p>6. Trzecie powstanie śląskie</p> <p>7. Konflikt polsko-czechosłowacki</p>	<p>– wymienia wydarzenia, które miały wpływ na kształt zachodniej granicy państwa polskiego</p> <p>– przedstawia skutki powstania wielkopolskiego i plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku</p>	<p>– identyfikuje postacie Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfantego</p> <p>– wskazuje na mapie obszar powstania wielkopolskiego, obszar Wolnego Miasta Gdańska</p> <p>– omawia przebieg i skutki powstania wielkopolskiego</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie dla niepodległej Polski miał dostęp do morza</p> <p>– omawia okoliczności plebiscytów Warmii, Mazurach i Powiślu oraz na Górnym Śląsku</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki powstań śląskich</p>	<p>powstania śląskiego (1919), drugiego powstania śląskiego (1920), podziału Śląska Cieszyńskiego (1920)</p> <p>– identyfikuje postacie Ignacego Józefa Dowbora-Muśnickiego, Józefa Hallera</p> <p>– wskazuje na mapie zasięg powstań śląskich, Śląsk Cieszyński</p> <p>– przedstawia okoliczności zaślubin Polski z morzem</p> <p>– opisuje konflikt polsko-czechosłowacki i jego skutki</p>		Powiślu
4. Rządy parlamentarne	1. Trudne początki niepodległości	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu Naczelnik</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie Romana</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia rządy parlamentarne w</p>

	<p>2. Pierwsze wybory parlamentarne</p> <p>3. Konstytucja z 1921 roku</p> <p>4. Scena polityczna II Rzeczypospolitej</p> <p>5. Elekcja i śmierć Narutowicza</p> <p>6. Rządy parlamentarne w latach 1919–1926</p> <p>7. Kryzys rządów parlamentarnych</p>	<p>Państwa</p> <p>– zna daty uchwalenia konstytucji marcowej (III 1921), wyboru G. Narutowicza na prezydenta (XII 1922)</p> <p>– identyfikuje postacie Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Gabriela Narutowicza</p> <p>– omawia postanowienia konstytucji marcowej</p>	<p>kontrasygnata, hiperinflacja, wojna celna</p> <p>– zna daty pierwszych wyborów do sejmu ustawodawczego (I 1919), uchwalenia małej konstytucji (20 II 1919), zabójstwa prezydenta G. Narutowicza (XII 1922),</p> <p>– identyfikuje postacie Wincentego Witosa, Wojciecha Korfatego, Stanisława Wojciechowskiego, Ignacego Daszyńskiego, Władysława Grabskiego</p> <p>– charakteryzuje zadania, jakie stanęły przed władzami odradzającej się Polski</p> <p>– wymienia</p>	<p>partyjniactwo</p> <p>– przedstawia okoliczności pierwszych wyborów prezydenckich</p> <p>– omawia okoliczności i skutki zamachu na prezydenta Gabriela Narutowicza</p> <p>– przedstawia przejawy kryzysu rządów parlamentarnych</p>	<p>Rybarskiego, Maurycego Zamoyskiego, Jana Baudouin de Courtenaya</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną II Rzeczypospolitej</p> <p>– wyjaśnia wpływ słabości politycznej rządów parlamentarnych na pozycję międzynarodową II Rzeczypospolitej</p>	<p>Polsce w latach 1919–1926</p>
--	--	--	---	---	---	----------------------------------

			postanowienia małej konstytucji – charakteryzuje rządy parlamentarne w Polsce w latach 1919–1926			
5. Zamach majowy i rządy sanacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zamach majowy 2. Walki podczas zamachu majowego 3. Zmiany konstytucji 4. Rządy sanacyjne 5. Represje w stosunku do opozycji 6. Obóz w Berezie Kartuskiej 7. Rządy sanacyjne po śmierci Piłsudskiego 8. Polski autorytaryzm na tle europejskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: zamach majowy, sanacja – zna daty początku zamachu majowego (V 1926), uchwalenia konstytucji kwietniowej (IV 1935) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – omawia skutki polityczne i ustrojowe zamachu majowego – charakteryzuje rządy sanacyjne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekret, nowela sierpniowa, obóz sanacyjny, autorytaryzm, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem, Centrolew, wybory brzeskie, proces brzeski, Obóz Zjednoczenia Narodowego – zna daty dymisji rządu i prezydenta S. Wojciechowskiego (V 1926), uchwalenia noweli sierpniowej (VIII 1926), wyborów brzeskich (1930), procesu brzeskiego (1932) – identyfikuje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „cuda nad urną”, grupa Pułkowników, grupa zamkowa – zna daty powołania rządu „Chjeno–Piasta” (V 1926), wyboru I. Mościckiego na prezydenta(VI 1926), śmierci J. Piłsudskiego 2 V 1935),) – identyfikuje postacie Kazimierza Bartla, Walerego Sławka, Adama Koca, Edwarda Rydza–Śmigłego, Władysława Sikorskiego – przedstawia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę Kongresu Obrony Prawa i Wolności (VI 1930) – porównuje pozycję prezydenta w konstytucjach marcowej i kwietniowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zamach majowy i jego wpływ na losy II Rzeczypospolitej – ocenia metody, jakimi władze sanacyjne walczyły z opozycją polityczną – charakteryzuje polski autorytaryzm na tle przemian politycznych w Europie

			<p>postacie Wincentego Witosa, Stanisława Wojciechowskiego, Macieja Rataja, Ignacego Mościckiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia przyczyny zamachu majowego - charakteryzuje przebieg zamachu majowego - przedstawia postanowienia konstytucji kwietniowej 	<p>politykę władz sanacyjnych wobec opozycji politycznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia rządy sanacyjne po śmierci Józefa Piłsudskiego 		
6. Gospodarka II Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy gospodarcze odrodzonej Polski 2. Reforma walutowa Grabskiego 3. Odbudowa gospodarcza 4. Reforma rolna 5. Wielki kryzys gospodarczy w Polsce 6. Nowe 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: Polska A i Polska B, Centralny Okręg Przemysłowy - wskazuje na mapie obszar Polski A i Polski B - wymienia różnice między Polską A i Polską B - wyjaśnia, jaką rolę gospodarczą odgrywał Centralny Okręg Przemysłowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu reforma walutowa - zna daty reformy walutowej W. Grabskiego (1924), rozpoczęcia budowy Gdyni (1921), rozpoczęcia budowy COP-u (1937) - identyfikuje postacie Władysława Grabskiego, Eugeniusza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna daty początku wielkiego kryzysu (1929) - przedstawia problemy gospodarcze, z jakimi borykała się Polska po odzyskaniu niepodległości - charakteryzuje wielki kryzys gospodarczy w Polsce - omawia założenia i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia sposoby przezwyciężania trudności gospodarczych przez władze II Rzeczypospolitej - charakteryzuje działania podjęte w celu modernizacji gospodarki Polski w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia znaczenie portu gdyńskiego dla gospodarki II Rzeczypospolitej - ocenia gospodarczą działalność Eugeniusza Kwiatkowskiego

	<p>inwestycje przemysłowe</p> <p>7. Port morski w Gdyni</p>		<p>Kwiatkowskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie obszar COP-u, Gdynię - omawia reformy rządu Władysława Grabskiego - przedstawia przyczyny budowy portu w Gdyni i jego znaczenie dla polskiej gospodarki - przedstawia założenia 4-letniego planu gospodarczego Eugeniusza Kwiatkowskiego i jego realizację 	<p>realizację reformy rolnej</p>		
<p>7. Społeczeństwo odrodzonej Polski</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Społeczeństwo o II Rzeczypospolitej 2. Państwo wielu narodów 3. Polityka wobec mniejszości narodowych 4. Rozwój edukacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminu analfabetyzm - omawia strukturę narodowościową i wyznaniową II Rzeczypospolitej - wyjaśnia, w jaki sposób władze odrodzonego państwa polskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: asimilacja narodowa, asimilacja państwowa - identyfikuje postać Janusza Jędrzejewicza - przedstawia strukturę społeczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: getto ławkowe, <i>numerus clausus</i> - opisuje sytuację społeczną Polski po odzyskaniu niepodległości - charakteryzuje politykę władz II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje przykłady realizacji polityki asymilacyjnej w latach trzydziestych XX wieku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocenia politykę władz II Rzeczypospolitej wobec mniejszości narodowych

		walczyły z analfabetyzmem	II Rzeczypospolitej – wyjaśnia, na czym polegać miała asymilacja narodowa i państwowa – omawia rozwój edukacji w II Rzeczypospolitej	wobec Ukraińców – omawia stosunki polsko-żydowskie		
8. Osiągnięcia II Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osiągnięcia polskich naukowców 2. Literatura międzywojenna 3. Technika i transport II Rzeczypospolitej 4. Polskie kino w okresie międzywojennym 5. Polski modernizm 6. Malarstwo i architektura 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu Enigma <p>Władysław Reymonta</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze osiągnięcia kultury polskiej w dwudziestoleciu międzywojennym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ekspresjonizm, modernizm, funkcjonalizm – zna daty otrzymania Literackiej Nagrody Nobla przez W. Reymonta (1924) – wymienia przedstawicieli polskiej literatury w dwudziestoleciu międzywojennym – wymienia osiągnięcia polskich naukowców w dziedzinie nauk matematycznych – przedstawia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: lwowska szkoła matematyczna, awangarda, styl narodowy – identyfikuje postacie Franciszka Żwirki, Stanisława Wigury – wymienia przedstawicieli nauk matematycznych, przedstawicieli kina, twórców sztuki w Polsce międzywojennej – przedstawia rozwój kinematografii polskiej w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: katastrofizm, skamandryci, Awangarda Krakowska, formizm, <i>art déco</i> – identyfikuje postacie Tadeusza Kotarbińskiego, Floriana Znanieckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia dorobek kultury i nauki polskiej w okresie międzywojennym

			osiągnięcia polskiej literatury w okresie dwudziestolecia międzywojennego	dwudziestolecie międzywojennym – charakteryzuje kierunki w sztuce i architekturze II Rzeczypospolitej		
9. II Rzeczpospolita na arenie międzynarodowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. II Rzeczpospolita i jej sąsiedzi 2. Polska polityka zagraniczna 3. Układy w Rapallo i Locarno 4. Normalizacja stosunków z ZSRS i Niemcami 5. Rola II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty układu polsko-francuskiego (II 1921), układu polsko-rumuńskiego (III 1921) – identyfikuje postać Józefa Piłsudskiego – wymienia sojusze, jakie zawarła Polska w dwudziestolecie międzywojennym – wyjaśnia, które z nich miały stanowić gwarancję bezpieczeństwa II Rzeczypospolitej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „korytarz”, polityka równowagi i „równych odległości” – zna daty traktatu polsko-radzieckiego o nieagresji (1932), polsko-niemieckiej deklaracji o niestosowaniu przemocy (1934) – identyfikuje postać Józefa Becka – omawia stosunek do państw sąsiednich do II Rzeczypospolitej – charakteryzuje stosunki polsko-radzieckie i polsko-niemieckie w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzymorze, wojna przewencyjna – zna daty układu w Rapallo (1922), układu w Locarno (1925) – przedstawia koncepcję Józefa Piłsudskiego prowadzenia polityki zagranicznej i przykłady jej realizacji – omawia ideę Międzymorza i wyjaśnia przyczyny jej niepowodzenia – wskazuje zagrożenia, jakie stwarzały dla Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały układy w Rapallo i Locarno – wyjaśnia, jaki wpływ na pozycję międzynarodową Polski miały polsko-radziecki traktat o nieagresji i polsko-niemiecka deklaracja o niestosowaniu przemocy – charakteryzuje politykę zagraniczną prowadzoną przez Józefa Becka 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia pozycję II Rzeczypospolitej na arenie międzynarodowej

			dwudziestolecie międzywojennym – wyjaśnia, na czym polegała „polityka równowagi” i „równych odległości”	układy z Rapallo i Locarno		
10. Polska w przededniu II wojny światowej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcie Zaolzia 2. Niemieckie żądania wobec Polski 3. Sojusz z Wielką Brytanią i Francją 4. Pakt Ribbentrop-Mołotow 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty paktu Ribbentrop-Mołotow (23 VIII 1939), polsko-brytyjskiego sojuszu polityczno-wojskowego (25 VIII 1939) – wskazuje na mapie obszary, które na mocy paktu Ribbentrop-Mołotow miały przypaść III Rzeszy i ZSRS – przedstawia żądania, jakie III Rzesza wysunęła wobec Polski w 1938 r. – wymienia postanowienia paktu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: eksterytorialność – zna daty zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), przedstawienia po raz pierwszy propozycji tzw. ostatecznego uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (X 1938), polsko-brytyjskich gwarancji pomocy w razie ataku Niemiec (IV 1939), wypowiedzenia przez Niemcy deklarację o niestosowaniu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty przedstawienia po raz ostatni propozycji uregulowania spraw spornych między Polską a Niemcami (III 1939), przemówienia sejmowego J. Becka (V 1939) – przedstawia przyczyny konfliktu polsko-czechosłowackiego o Zaolzie – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiło włączenie Zaolzia do II Rzeczypospolitej – wyjaśnij, jakie cele 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje relacje polsko-brytyjskie i polsko-francuskie w przededniu II wojny światowej – wyjaśnia, jaki wpływ miały brytyjskie i francuskie gwarancje dla Polski na politykę A. Hitlera 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę rządu polskiego wobec problemu Zaolzia – ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec żądań niemieckich

		Ribbentrop- Mołotow	<p>przemocy z Polską (IV 1939)</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje postacie Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa - wskazuje na mapie Zaolzie, tzw. „korytarz” - omawia postawę władz II Rzeczypospolitej wobec żądań niemieckich - wyjaśnia, jakie znaczenie dla Polski miało zawarcie paktu Ribbentrop-Mołotow 	<p>przyświecały polityce zagranicznej Wielkiej Brytanii i Francji wobec Polski w 1939 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop-Mołotow 		